

Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC, má jubileum

Obr. 1 – Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC

Je to neuvěřitelné, ale můj největší přítel, prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC, se dožívá 70 let. Sedmdesátníky si ale představuji zcela jinak a Jirka je ukázkou toho, že dnešní sedmdesátník je na vrcholu své kariéry, ale ještě stále toho má hodně před sebou. Tak tento úvod jsem napsal již před deseti lety, ale místo sedmdesátník, tam bylo šedesátník a stále to platí.

Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC., se narodil 25. 2. 1951 v Brně a oslaví tedy v roce 2021 sedmdesáté narozeniny. Gymnázium i lékařskou fakultu absolvoval v Brně, promoval v roce 1975 (obr. 1).

Jeho otec byl inženýr stavař a stavěl přehrady, a tak mladý Jirka ve svém mládí cestoval po stavbách českých přehrad. Stalo se tedy, že do první třídy nastoupil v Ústí nad Labem, kde tatínek zrovna stavěl. Jirka nemá vlastní sourozence. Matka zemřela tragicky, když mu bylo 16 let, ale už od devíti let ho vychovával jeho děda – prof. RNDr. Jiří Klapka, DrSc., který byl profesorem matematiky na VUT a měl velký vliv jak na Jirku, tak především na jeho děti. S dědou žil až do jeho smrti v roce 1976 a díky němu vystudoval medicínu a dostal do vínku základy vědeckého myšlení.

Jirku jsem poznal na začátku 80. let minulého století, kdy jsem jako medik přišel na II. internu Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, na oddělení 65, kde Jirka působil jako samostatně pracující lékař čerstvě po druhé atestaci z vnitřního lékařství. Postupně se mezi námi vyvinulo nerozlučné přátelství ještě umocněné tím, že jsme skoro 15 let sdíleli společný inspekční pokoj. Toto přátelství překračuje hranice zaměstnání a prožili jsme spolu více než 150 kongresů.

V mládí (a nejen v mládí, ale po celý život) hodně sportoval, věnoval se závodně judu, v němž byl dvakrát akademickým mistrem Moravy a dvakrát bronzovým na celostátní univerziádě v polotěžké váze. Přestože procestoval celý svět, tak jeho nejoblíbenějším místem je jich rodinná chalupa na Bredůvce.

Profesor Vítovec je ženatý, jeho manželka Lenka byla staniční sestra na dialýze na II. interní klinice. Má dvě děti

Leničku (1981) a Jirku (1978) z prvního manželství (manželka Eva zemřela tragicky v roce 1986) a tři vnoučata Vojtíka, Klárku a Františka (obr. 2).

Ještě za studií jej k interní medicíně přivedl tehdy asistent, později profesor Semrád, který mu dal základy klinického myšlení. Po promoci nastoupil na I. interní kliniku FN u sv. Anny, kterou tehdy vedl doc. MUDr. Jan Žák, CSc. Jiří byl na jednotce intenzivní péče spolu s doc. MUDr. Václavem Chaloupkou, CSc. V roce 1981 dostal nabídku od profesora Klabusaye dělat klinickou farmakologii, a tak přešel na II. interní kliniku, kde se seznámil se svým učitelem, vzorem a přítelem prof. MUDr. Milošem Štejfou, DrSc. (zemřel v roce 2015). Kandidátskou práci obhájil v roce 1988. Docentem vnitřního lékařství se stal v roce 1995 a profesorem vnitřního lékařství byl jmenován v roce 2001. Má tři druhé atestace – z vnitřního lékařství (1982), z klinické farmakologie (1991) a kardiologie (1997). V letech 1997–2003, kdy v čele Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně stál jeho další přítel a vzor prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc., vykonával funkci proděkana.

V roce 2002 se stal přednostou I. interní kardioangiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně. Tuto kliniku vedl až do roku 2012, kdy se rozhodl ukončit své působení jako přednost a stal se zástupcem přednosty pro školství.

Již několik let je hlavním odborným zájmem prof. Vítovce kardiovaskulární farmakologie a srdeční selhání a hypertenze. Publikoval přes 25 knih (jeho zatím poslední kniha Léčba kardiovaskulárních onemocnění vyšla na podzim 2020), více než 40 článků v zahraničí a více než 700 článků v tuzemsku. Byl předsedou Pracovní skupiny srdečního selhání, pokladníkem České kardiologické společnosti a byl předsedou organizačního výboru Výročního sjezdu České kardiologické společnosti. Je členem výboru České internistické společnosti ČLS JEP a České společnosti pro hypertenzi. Byl mu udělen titul Fellow Evropské kardiologické společnosti (FESC) a z mezinárodního hlediska je třeba připomenout, že byl národním koordinátorem několika velkých klinických studií, které zcela zásadně ovlivnily kardiovaskulární farmakologii: studie MERIT (1999), která definitivně určila jasné postavení beta-blokátorů u srdečního selhání, a studie

Obr. 2 – Profesor Vítovec se ženou Lenkou a vnoučaty Klárkou, Vojtíkem a Františkem (zleva)

SHIFT, publikované v roce 2010, která v první řadě jasně ukázala, že tepová frekvence je rizikovým faktorem po infarktu myokardu, a která do kardiovaskulární farmakologie uvedla novou lékovou skupinu, tzv. blokátory If kanálu. Byl hlavním investigátorem ve studii IMPROVE-IT a jeho centrum nabralo nejvíce pacientů na celém světě – 78.

Byl zástupcem šéfredaktora časopisu Kardiologická revue, který se postupně změnil na současný časopis Kardiologická revue – Interní medicína, kde nyní pracuje jako šéfredaktor.

Profesor Vítovec je nejenom uznávaný odborník v oboru kardiologie a vnitřní lékařství, ale také výborný pedagog, který vychoval celou řadu dobrých lékařů. Je rovněž vzácným člověkem s pevným charakterem, který si udržel po celou dobu svého odborného působení.

*Milý Jirko,
přejeme Ti nadále plné zdraví, hodně elánu a kolem sebe jen příjemné lidi. Za celou rodinu si ale především přeju, abys byl pořád stejný, protože neznáme člověka, který by o Tobě řekl něco špatného. Jsí náš velký vzor a nejlepší přítel.*

Ad multos annos,

*prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc., FESC;
prof. MUDr. Lenka Špinarová, Ph.D., FESC,
I. interní kardiologická klinika, Lékařská fakulta
Masarykovy univerzity a Fakultní nemocnice
u sv. Anny v Brně*

Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC, slaví životní jubileum

Navazuji na laudaci, kterou napsal pan profesor MUDr. Jindřich Špinar, CSc., FESC, uvedenou výše.

Pan profesor MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC, se 25. 2. 2021 dožívá v plné síle skvělého kardiologa, sportovce a gentlemana 70 let. Po promoci v roce 1975 nastoupil na I. interní kliniku FN u sv. Anny, v roce 1981 pak přešel na II. interní kliniku, kde se seznámil se svým učitelem, vzorem a přítelem prof. MUDr. Milošem Štejfou, DrSc. Na klinice pak pracoval na řadě oddělení, v řadě funkcí a v roce 2002 se stal přednostou I. interní kardiologické kliniky LF MU a FN u sv. Anny v Brně. Tuto kliniku vedl až do roku 2012, kdy se rozhodl ukončit své působení jako přednost a stal se zástupcem přednosti pro školství.

Kandidátskou dizertační práci obhájil v roce 1988, docentem vnitřního lékařství se stal v roce 1995 a profesorem vnitřního lékařství byl jmenován v roce 2001. Absolvoval atestace z vnitřního lékařství (1982), z klinické farmakologie (1991) a kardiologie (1997). V letech 1997–2003 vykonával funkci proděkana Lékařské fakulty Masarykovy univerzity. Je zajímavé a mimořádné, že kromě klasické klinické kardiologie, kde se věnoval na vysoké úrovni především problematice hypertenze a srdečního selhání, se stala hlavním odborným zájmem Jirky Vítovce kardiovaskulární farmakologie. Z uvedených oblastí postupně publikoval přes 25 knih (jeho zatím poslední kniha Léčba kardiovaskulárních onemocnění vyšla na podzim 2020), více než 40 článků v zahraničí a více než 700 článků v domácím odborném tisku. Je hlavním autorem monografií Farmakoterapie kardiovaskulárních onemocnění (vyšla třikrát v letech 2000, 2004, 2017) a Léčba kardiovaskulárních onemocnění, která vyšla dvakrát (2018 a 2020).

Od roku 1999 byl opakovaně členem výboru České kardiologické společnosti, kde zastával funkci pokladníka a byl členem Lékové komise. Dále byl předsedou Pracovní skupiny srdečního selhání, také byl několikrát předsedou organizačního výboru Výročního sjezdu České kardiologické společnosti. Je členem výboru České internistické společnosti ČLS JEP a České společnosti pro hypertenzi. Od roku 2011 je čestným členem České kardiologické společnosti, čestným členem Slovenské kardiologické společnosti. Byl mu udělen titul Fellow of European Society of Cardiology (FESC). Získal

řadu ocenění – Cenu Jihomoravského kraje v roce 2016, Cenu města Brna v oblasti „lékařské vědy a farmacie“ v roce 2017, zlatou medaili Veterinární a farmaceutické univerzity v roce 2018 a Pamětní medaili LF MU v roce 2019.

V mezinárodním kontextu jeho činnosti zmíním, že byl národním koordinátorem řady multicentrických klinických studií, které zcela zásadně ovlivnily kardiovaskulární farmakologii: studie MERIT (1999) a studie SHIFT, byl hlavním výzkumníkem ve studii IMPROVE-IT, ve které jeho centrum nabralo nejvíce pacientů na celém světě.

Je zástupcem šéfredaktora časopisu *Cor et Vasa*, členem redakční rady *Vnitřního lékařství*.

Profesor Vítovec je také oblíbený a uznávaný pedagog, který vychoval celou řadu mladých a mladších kardiologů. Je rovněž vzácným člověkem s pevným charakterem, který si udržel po celou dobu svého odborného působení. Jistě to bylo příznivě ovlivněno i tím, že celý život aktivně sportoval, věnoval se závodně judu, pravidelně jezdí na hory lyžovat a velmi rád má cestování. Radost mu k tomu dělá jeho milá rodina, od manželky Lenky přes dceru Lenku, syna Jirku a dnes především milovaná vnoučata Vojtíka, Klárku a Frantíka.

Na závěr si dovoluji osobní poznámku – s Jirkou Vítovcem se známe mnoho let, vždy byl vzorem výborného lékaře, moudrého, sportovně založeného člověka, který na sebe dokázal upozornit jak ohromnou znalostí kardiologie, s citem pro praktickou kardiologii, tak svou noblesou, je příkladem osobnosti, která se vždy snaží porozumět a řešit problémy, pokud se kolem ní vyskytly. Často šly naše myšlenky společnou cestou a dokladem může být i to, že jsme spolu vymysleli a realizovali dnes již tradiční běh Jiřího Tomana, akci pro sportovce mezi kardiology oblíbenou na Výročním sjezdu v Brně (letos by měl být 18. ročník!).

*Milý Jiříku,
je mi ctí, že Ti mohu za sebe a za výbor České kardiologické společnosti poděkovat za krásné roky spolupráce ve prospěch české kardiologie a srdečně popřát ještě mnoho aktivních let jak v práci, tak s Tvou rodinou.*

Srdečně,

Michael Aschermann